

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXVII. Introibunt in inferiora terræ: tradentur in manus gladij: partes
vulpium erunt. Ps. 62. v. 11.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

Introibunt in inferiora terra : tradentur in manus gladij, sicut vulpium erunt. Pl. 62. v. 11.

1. **C**onsidera, id, quod tam iniquè prævaricari facit tot homines, esse tres affectus millies jam memoratos, sed hæcenus nunquam satis execratos, amorem gloriæ, amorem voluptatis, & amorem lucri temporalis. Jam ergo ne affectus isti sursum germinent, qui adeo in corde tuo dentantur, assuesce crebro illos refecare in herba, cum radicitus extirpari planè non possint. In hunc finem expendes verba Psalmi hic recensita; nam ex his facile cognoscet, quem tandem exitum habituri sint miseri, qui ab his affectibus plus æquo occupari se sinunt. Erant illi nimis avidi gloriæ, & ideo dicitur: *Introibunt in inferiora terra.* Erant nimis cupidi voluptatis: & ideo dicitur: *Tradentur in manus gladij.* Erant insuper nimium addicti lucris temporalibus: & ideo denique dicitur: *Partes vulpium erunt.* Roga Dominum, ut lumen tibi largiarur etiam enucleatius cognoscendi, qualia sint hæc tria, quæ diximus, genera suppliciorum, quibus subjicientur damnati, quò ab illis longius abesse possis.

2. Considera primo loco, quod ait de damnatis: *Introibunt in inferiora terra*, hoc est, in infimum terræ centrum, ubi par est credere infernum esse positum, ut ex omni parte à cælo Em-

pyreo æquali distet intervallo. *Quos traditi sunt in mortem ad terram ultimam.* Ezech. 31. v. 14. Præterea si aliam penam non sustinerent, nisi quàm quod æternum clauderentur Baratro tam profundo, & contumaciter tam putido, terro, tenebris, quàm gravis hæc foret! Capere etiam in hoc mundo ad vitæ terminum usque protensa pœna censetur comparanda morti: quamvis aliquando pro loco carceris domus concubitus commoda, vel idoneum cubile. Quod erit ergo versari in ergastulo horum infimo, quod cogitatione fingi possit, quippe si Infernus situs est in ipso centro terræ, necesse est esse manum cloacam totius generis humani, quæ proinde confluant omnes sæcæ mundi, quæ in præsens sunt maxima. Et sine comparatione majores erunt diei Judicij. tunc enim in purgatione, quæ fiet generali omnium delinquentium, cum ita clarificabuntur, ut superficies Terræ fiat pellucida instar vitri, Aqua instar Crystalli, Aër instar cælestis, quidquid habent extrinsecus, hoc est, lutulentum, sordidum, denigratum, fumosi, & in damnatos quibus ore effuso depluet ad cumulum tormentum. S. Th. in 3. p. q. 94. 1. 1.

97. 1. Hinc est, quod in sacris
scriptis, infernus toties appelleretur no-
mine Lacus. *Detraheris in profun-
ditate lacu. Il. 14. v. 19. Congregabun-
tur congregatione unius fascis in lacu. Il.
14. v. 22.* quia omnes illae sordes, quae
ibi defluunt, derivari non possunt, ut
hic inter nos solent, sed ibi haereant
occulse est. Vide ergo, num infernus
sit cloaca, quae possit habitari. & in
hoc cloaca tam facultata foetida quo
habendum erit damnatis per cuncta
secula, quasi in ergastulo non in fun-
do rupis pro securitate excavato, sed
in abyssis, unde cum dictum esset:
*Congregabuntur congregatione unius
fascis in lacu: mox adjungitur: &
tradentur ibi in carcere. Il. 16.* o te
miserum, si unquam ducaris ad carcerem
tam sanctum! est tamen aliquid,
quod tunc afferte solatium tibi possit,
tempus quod iste sit carcer, ad quem
nemo unquam vi adductus est. Quis-
quis eo vadit, ideo vadit, quia vult.
unde, si observes, dicitur de Reprobis
*Tradentur in manus gladij. Partes
multas erunt.* Sed non dicitur: *Tradi-
entur in inferiora terra:* solum dicitur:
Introibunt. nam si aliquando in
inferno existant, quis dubitet, ut ma-
xime nolant, sensuros tamen poenas
mores, quae ipsorum similibus illic
distinctorum sunt. ceterum possunt ibi
non existere, quia ab illorum pendet
iudicio, an velint introire. Sufficit
hic se custodire à peccato, aut si pec-
catis, cito agere poenitentiam, & sibi
succurrere. Quando contra tuum Prin-
cipem deliquisti, etiam facti poeniteat;

captivus ducaris. non sic DEUS facit.
tunc solum te carcere concludit, cum
contra ipsum committis crimen, nec
idecirco doles. quis igitur non videt,
si damneris, ideo te damnari, quod vel-
lis? *Ibunt hi in supplicium aeternum.*
Matt. 25. v. 46.

3. Considera secundo loco, quo-
modo Dammati *tradentur in manus
gladij.* sensus est, omnes, quot-
quot erunt, permittendos potestati Ju-
dicij Divini, quod velut gladius im-
placabilis aeternam de illis stragem e-
det. *Fugite à facie gladij, quoniam
ultor iniquitatum gladius est: & sciro-
te esse judicium DEI.* Job 19. v. 10. quis
ergo vel ex parte explicet, qualis iste
futura sit gladius? gladius, qui per-
forabit, secabit, concidet, lacerabit,
& laniam faciet Damnatorum. *Hic
est gladius occisionis magna, qui obli-
tescere eos faciet,* admiratione scilicet
malorum, quae illi ne quidem infligi
posse credidissent, & *corde tabescere,*
prae dolore. Ezech. 21. v. 14. Erit au-
tem, quod crudelius configat, *Gladius
ex utraque parte acutus,* quia unà fe-
riet corpus per poenam sensus, alterà
animam per poenam Damni. Quod-
si tantò formidabilior est, quanto for-
tius est brachium ferientis; cogita,
quales futuri sint ictus gladij, ab om-
nipotente Principe vibrati. tali gladio
resistere nemo potest: unde dicitur
de Damnatibus: *Tradentur in manus
gladij.* & sic ille liberrimè stragem fa-
ciet permissam juxta facultatem am-
plissimam, quam accepit à DEO. cum
dixit: *Excurre: vade ad dexteram,*
sive

sive ad sinistram, quocunque faciei tue est appetitus. Ezech. 21. v. 16. Itaque duo tantum superesse possunt media. ut vel DEUS vaginam recondat aliquando hunc gladium, vel damnati per fugam illi se subducant. at primum sperari nullo modo potest, quia eò spectant expressa verba, quae olim dicebat DEUS: *Sciat omnis caro, nempe peccatis suis deducta ad infernum, quia ego Dominus eduxi gladium meum de vaginâ suâ irrevocabilem.* Ezech. 21. v. 5. neque magis alterum sperari potest, quia quocunque se vertant Damnati, ut profugiant ex abyssis, eodem modo ex omni parte cernunt gladium: atque ideo non credit, quisquis horum est in numero, quod reverti possit de tenebris ad lucem, circumspiciens undique gladium. Job. 15. v. 22. Unicum est remedium nunc fugere, quando gladius nondum ferit, sed tantum fulgurat, ut impellat ad fugam. *Hac dicit Dominus: Loquere: Gladius, Gladius: exacutus est & limatus. ut cadat victimas exacutus est, ut splendeat, limatus est.* Ezech. 21. v. 9. Et sanè si nunc Dominus studio absconderet tibi gladium, posses credere, eum habere voluntatem utendi in perniciem tuam. at cum ille tuis limis perpoliat ad splendorem, quot sunt lingua suorum Ministrorum, si non tempestivè salutis tuae consulas, culpa tua est. Non audis, quoties praecones facti de suggesto altâ voce clament: *Gladius: Gladius?* Quid igitur cunctaris mutare vitam, si credis?

4. Considera, quomodo tibi loquatur de Damnatis: *Partes vultus erunt.* per vulpes omnes loquuntur. Interpretes communiter Damnatum intelligunt, qui nunc à nobis superaram nimis magnificè Leonem vel Lupum creduntur, & in inferno manifestabit vulpes potius fuisse, quam Leonem, sed fraude nos vicerunt. *Et ipse autem Spiritus, & stetit coram Domino.* & ait: *Ego decipiam illum.* Job. 20. v. 22. Jam verò istarum vulpium utique pessimarum ex omnibus, quae versantur in Mundo, partes erant damnati. partes vulpium erant, quae praedam cedent daemonibus, quae carnificibus eò magis execranda, quanto majorem dederunt occasionem illi, quod deinde plectunt. Itaque cum ipso reputa tantisper, quantum tibi foret, si videres in inferno, quae DEUS averrat, illos ipsos damnatos, qui in vita tentatores erant tantum di, nec cessabant adulari, allicere, mille artibus invitare ad vitium, tantam personam factos tibi carnificibus favos importunos, inexorabiles, & vulpes maledictæ! inelamantes in implacabili furore, vultus, multas istane fides promissorum, quibus tunc cum fidelissimi amici omnem satisfactionem? *Vocavi meos, & ipsi deceperunt me.* Th. 2. v. 9. Sed frustra tunc essent exhortationes istae: aperi nunc oculos, ne decipi te patiaris: quippe ipsi tentatores, qui nunc tui sunt praecipui, iidem, si seducti de vita tua erunt praecipui à DEO damnati.

torores, cum Dominus probe sciat, quis deceptor extiterit, & quis decipiens. *Iste novit & decipientem, & novum, qui decipitur.* Job 12. v. 16. & hoc etiam ob hanc causam dicitur de Demoniis: *Partes vulpium erunt.* quia demones inter se partientur sœcem illam hominum, sicut prædones partiuuntur denique, quos in captivitatem abstraxerunt. & ô quod tunc erit Festum Tartareum! *Latabuntur, sicut exultant victores capti prædæ, quando dividunt spolia.* Il. 9. v. 2. nili fortè idcirco erit Festum Tartareum, quia sciri hæc non potest, quale sit, lætum, an lætiosum. ex una parte videtur futurum lætum spectando odium, quo frangent demones in damnatos, quos vorpent. ex alia erit lætiosum, spectando majus odium, quo ardent contra Justitiam Divinam, cujus executores se esse agnoscunt, ut tantò gloriose existat. Erit ergo festum rabie & furoris plenum, qui denique magno impetu se in damnatos effunder, eosque imprimis, quos in terra charissimos habuerunt. I nunc, & eorum præsentia amicitiam, si tantum emolumentum afferat.

1. Considera, quomodo in verbis meditationi propositis advertere sit mixta illa simul juncta, quæ conveniunt ad reddendum infernum ad eò nobis formidabilem: *Profunditatem loci: Intrabunt in inferiora terra: Acerbitatem pœnarum: Tradentur in manus gladii; & societatem demoniorum: Parte vulpium erunt.* Tria hæc mala abique dabio cunctis erunt comm-

R. P. Pauli Segneri *Manna Anima.*

munia damnatis, nihilominus horum quemlibet cruciabunt modo quodam proprio, & respondente delictis. Debet ergo tanquam indubitatum poni cum damnatis ad infernum descensuros affectus illos inordinatos, quos habebant in terrâ. *Descenderunt ad infernum cum armis suis.* Ezech. 32. v. 27. Quo posito qualem pœnam credimus futuram ijs, qui in vita semper aspirabant ad primos gradus, ad subfollia, ad imperia, si videant se detrusos in abyssos tam profundas? *in inferiora terra.* Tunc enim verò non poterunt emergere miseri, quando DEUS illis dicit, ut quondam Lucifero: *Detrahta est ad inferos superbia tua.* Isa. 14. v. 11. Et his, qui tantopete amarunt voluptates suas, qualis pœna erit cernere se condemnatos ad carnificinam adeò crudelem corporis & animi, quam faciet Justitia Divina, cum tradentur in manus gladii. hic gladius significatione suâ cõplectitur omne genus supplicij, quod juxta legem voluntatis Divinæ promptè exequetur. Unde cum homines manibus teneant gladium, quo utuntur: DEUS dicitur ore illum præferre. *De ore ejus gladius exibat.* Ap. 1. v. 16. *De ore ejus procedit gladius.* Apoc. 19. v. 15. *Pugnabo cum illis in gladio oris mei.* Apoc. 2. v. 16. magno quippe labore est opus hominibus, si strenuè tractare velint gladium suum. DEO verbum est satis. Quid erit ergo semper hoc gladio configi? Denique qualis pœna erit ijs, qui in terra vulpes agebant sugentes quotidie sanguinè pauperum,

H h h

perum,

perum, & mille fraudibus, mille fallacijs eos circumvenientes, si viderint se demum in prædam cecidisse dæmonibus, quasi vulpibus, sed longè, quàm fuerint ipsi, peioribus? *Va, qui prædavis, nonne & ipse prædaberis?* II. 33. v. 1. Demum ex dictis hætenus colligere licet, quàm verè dicatur juxta qualitatem delicti fore etiam pœnarum modum: *Visitabo super vos jux-*

ta fructum studiorum vestrorum. II. 21. v. 14. ut tantò magis agnoscat Justitia Divina non leventur tantò sed & scientia. *Domini exercitus nomen tibi: magnus confusio, & inprehensibilis cogitatu: caput non aperti sunt super omnes vias fluminum.* *Adam, ut reddat unicuique semen dùm vivit suus.* Jer. 32. v. 19.

XXVIII.

S. Augustinus.

Ignis Domini in Sion, & caminus ejus in Jerusalem. II. 31. 1.

Considera ignem istum, de quo sermo est, esse Amorem Divinum, qui equidem invenitur in Sione nostrâ, quæ est Ecclesia militans, hic tamen non habet caminum suum. Caminus ejus, Caminus planè ardentissimus fursuum est, in superna Jerusalem, in Ecclesia triumphante: quia ibi verè amatur DEUS: nos hic gloriari vix possumus, quòd amemus. Nilominus ex his verbis Propheticeis innotescit, ignem nostrum specie suâ non esse diversum ab illo Paradisi: aliàs, uti S. Thomas observavit, dici non posset ignis illius camini. *Ignis Domini in Sion, & caminus ejus in Jerusalem.* At si specie non est diversus, perfectione tamen longè inferior est, tanquam ignis, qui est extra caminum suum, seu locum proprium. Proin-

de, qui amorem suum erga DEUM lem esse cupit, qualem esse oportet quid ager? Curabit, ut, quomodo potest, conformis sit amori Beatorum. Ita S. Augustinus fecit. ideo bene perfectus extitit ejus amor! Quæ sunt dotes, quibus, si rite perceptis, Amor, quo beati feruntur in DEUM vincit nostrum, & sunt illæ, quibus purus, cognoscibilis, grandis, mansuetudo, & nulli obnoxius mansuetudo. Itaque quisquis in his illum imitatur, ipse quoque habebit ignem suum non equalem, saltem æmulum illi qui est in Camino, de quo dicitur qualem habuit S. Augustinus. *Ignis Domini, ut, si satis assequi non possit, ejus speciem & experimentum vellet ex alto. ita sola experientia*